

Briselē, 2021. gada 29. novembrī
(OR. en)

14368/21

Starpiestāžu lieta:
2021/0384(COD)

EF 366
ECOFIN 1168
CODEC 1546

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2021. gada 25. novembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2021) 726 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA, ar ko groza Direktīvu 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2021) 726 *final*.

Pielikumā: COM(2021) 726 *final*

Briselē, 25.11.2021.
COM(2021) 726 final

2021/0384 (COD)

Priekšlikums

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,
ar ko groza Direktīvu 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2021) 573 final} - {SWD(2021) 346 final} - {SWD(2021) 347 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Šī iniciatīva ir viens no vairākiem pasākumiem, ar ko īsteno kapitāla tirgu savienību (KTS). Tās mērķis ir sniegt iespējas ieguldītājiem, it īpaši mazākiem un privātiem ieguldītājiem¹, nodrošinot tiem piekļuvi tirgus datiem, kas nepieciešami, lai varētu vienkārši ieguldīt akcijās vai obligācijās, un padarot ES tirgus infrastruktūru stabilāku. Tas arī palīdzēs palielināt tirgus likviditāti un vienkāršos uzņēmumiem finansējuma saņemšanu no kapitāla tirgiem. Lai sasniegtu izvirzīto mērķi – veicināt reālu un efektīvu vienoto tirgu tirdzniecībai –, Komisija ir noteikusi trīs prioritārās pārskatīšanas jomas: uzlabot tirgus datu pārredzamību un pieejamību, panākt vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp izpildes vietām un nodrošināt, ka ES tirgus infrastruktūra var saglabāt konkurētspēju starptautiskā līmenī. Šai iniciatīvai ir pievienots priekšlikums grozīt Regulu (ES) Nr. 600/2014 par finanšu instrumentu tirgiem (FITS), un tā ir iekļauta Komisijas 2020. gada darba programmā.

2021. gada 19. janvāra paziņojumā “ES ekonomikas un finanšu sistēma: veicināt atvērtību, stiprumu un noturību”² Eiropas Komisija ir apstiprinājusi savu nodomu iesniegt ierosinājumu, ka FITD II un FITR (FITD/R) regulējuma pārskatīšanas laikā jāuzlabo, jāvienkāršo un vēl vairāk jāsašķir kapītāla tirgu pārredzamība. Plašākā kontekstā saistībā ar centieniem stiprināt euro starptautisko nozīmi Komisija ir paziņojusi, ka šāda reforma ietvers konsolidētu datu lentes izstrādi un īstenošanu, it īpaši attiecībā uz uzņēmumu obligāciju emisijām, lai palielinātu euro denominētu parāda instrumentu otrreizējās tirdzniecības likviditāti³.

Tā kā lielākā daļa šā tiesību aktu kopuma īstenošanai paredzēto likumdošanas pasākumu ir iekļauta regulā, ar ko groza FITR, šajā priekšlikumā ir iekļautas saistītās izmaiņas Direktīvā 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem (FITS II), kuras ir nepieciešamas saskaņotības nodrošināšanai. Tāpēc abi priekšlikumi būtu jāskata kopā.

• Saskaņība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Šis priekšlikums ir daļa no iniciatīvas, kas pilnveido un uzlabo spēkā esošos noteikumus, kuri reglamentē dalību Eiropas Savienības kapitāla tirgos. 2007. gadā ar **FITD I**⁴ tika ieviesta konkurence kapitāla vērtspapīru tirdzniecības tirgū. Pēc tam ar nākamo tiesību akta redakciju (FITD II) konkurence tika attiecināta arī uz tirdzniecību ar tādu aktīvu klasēm, kas nav pašu kapitāla vērtspapīri, piemēram, obligācijām un atvasinātajiem instrumentiem. Tā rezultātā brokeri vai ieguldītāji, kuri vēlas izpildīt aktīva pirkšanas vai pārdošanas rīkojumu, var izvēlēties dažādas tirdzniecības vietas, piemēram, regulētos tirgus (RT), daudzpusējās

¹ Privātie ieguldītāji ir plašs tādu ieguldītāju loks, kuri nav profesionāli ieguldītāji.

² https://ec.europa.eu/info/publications/210119-economic-financial-system-communication_en.

³ Otrreizējā tirdzniecība apzīmē kapitāla tirgus darbību, kas notiek pēc finanšu instrumenta emisijas. Emisiju var veikt, piemēram, izmantojot sākotnējo publisko piedāvājumu.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/39/EK (2004. gada 21. aprīlis), kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK (OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.).

tirdzniecības sistēmas (DTS), neoficiālās tirdzniecības sistēmas (*dark pools*)⁵ vai sistemātiskos internalizētājus (SI).

FITR⁶ piemēro kopš 2018. gada 3. janvāra un tajā ir atzītas priekšrocības, ko pārredzamība un tirgus datu konsolidācija sniedz ieguldītāju aprindām.

Lai saglabātu līdzsvarotu tirdzniecības vidi, pārredzamības noteikumos, kuri reglamentē tirdzniecību biržās un alternatīvās platformās vai ar sistemātisku internalizētāju (investīciju banku un tirgus uzturētāju) starpniecību, būtu lietderīgi veikt zināmas korekcijas. Tiek uzskatīts, ka dažu atbrīvojumu no pārredzamības noteikumiem (tā sauktie “atbrīvojumi”) izmantošanas rezultātā cenu ziņā pārredzamās tirdzniecības vietās veikto akciju tirdzniecības darījumu procentuālā daļa ir salīdzinoši zema. Spēkā esošajā regulā jau ir iekļauti noteikumi, ar kuriem paredzēts ierobežot visbiežāk izmantotos atbrīvojumus no pārredzamības prasībām. Tādu noteikumu kā “apjoma dubultierobežojums” nolūks ir noteikt maksimālo limitu (ierobežojumu) akciju apjomam, ko tirgus dalībnieki var tirgot saskaņā ar atbrīvojumu no pārredzamības prasībām. Šādi noteikumi ir izrādījušies ne vien resursietilpīgi no regulējošo iestāžu veiktas pārvaldības viedokļa, bet arī neelastīgi, un tie kopumā lieki sarežģī kapitāla vērtspapīru tirgu darbību. Tāpēc pārskatīšanas mērķis ir racionalizēt sarežģīto mijiedarbību starp atbrīvojumiem no pārredzamības prasībām un apjoma dubultierobežojumu.

Turklāt attiecībā uz datu konsolidāciju FITR jau ir ietverts jēdziens “konsolidētu datu lentes nodrošinātājs” (KDLN)⁷. KDLN pamatā ir ideja, ka biržās un alternatīvas tirdzniecības vietas nosūtīta reāllaika datu plūsmas akreditētam KDLN. Šis KDLN, izmantojot identiskus datu marķējumus un formātus, par tā sauktajām samērīgām izmaksām to pašu informāciju darītu publiski pieejamu.

Pašreiz spēkā esošie notikumi par KDL balstās uz to, ka privātie dalībnieki (konkurējošie konsolidētāji) konsolidē tirgus datus no dažādām izpildes vietām. Pamatojoties uz FITR noteikumiem, var būt vairāki konkurējoši KDLN, bet ir iespējams arī, ka ir viens vienīgs KDLN gadījumā, ja nepiesakās vairāki nodrošinātāji. Līdz šim tas nav noticis dažādu iemeslu dēļ.

Ar ierosināto FITR reformu pievēršas iemesliem, kāpēc neviena KDLN nav pieteicies. Ar to groza FITR ietvertos KDL noteikumus, lai veicinātu KDLN izveidi katrai aktīvu klasei.

• **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Eiropas Savienības finanšu pakalpojumu politika veicina pārredzamību un konkurenci. Šie politikas mērķi attiecas arī uz tirgus pamatdatiem. Kapitāla tirgu savienības (KTS) rīcības plāna ietvaros Savienības mērķis ir izveidot integrētu pārskatu par tirdzniecības tirgiem ES. Konsolidētu datu lente nodrošinās konsolidētus datus par ES tirgoto vērtspapīru cenām un apjomu, tādējādi uzlabojot vispārējo cenu pārredzamību visās tirdzniecības vietās. Tā arī uzlabos konkurenci starp tirdzniecības vietām, nodrošinot ieguldītājiem piekļuvi ievērojami uzlabotai tirgus informācijai visas Eiropas līmenī.

⁵ Neoficiālās tirdzniecības sistēmas ir DTS vai RT (īpašas) daļas, kuras nepiemēro pirmstirdzniecības pārredzamības prasības, jo ir izmantojušas atbrīvojumu no pirmstirdzniecības pārredzamības prasībām.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

⁷ Noteikumi par KDLN sākotnēji tika ieviesti FITD II, bet tika pārvietoti uz FITR, kurā veiktās izmaiņas stājās spēkā 2022. gada 1. janvārī.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

FITD/FITR regulējums ir noteikumu kopums, kas reglamentē dalību Eiropas kapitāla tirgos. To veido direktīva (Direktīva 2014/65/ES, FITD II) un regula (Regula (ES) Nr. 600/2014, FITR). FITD II pieņemšanas juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 53. pants. Tāpēc ierosinātajai reformai vajadzētu būt tam pašam juridiskajam pamatam. LESD 53. pants pilnvaro likumdevējinstādes izdot direktīvas, kuru mērķis ir atvieglot personām komercdarbības sākšanu un veikšanu visā ES.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Saskaņā ar LES 5. panta 3. punktu par subsidiaritātes principu rīcība ES līmenī īstenojama tikai tad, ja mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet ierosinātās darbības apmēra vai seku dēļ tie ir labāk sasniedzami Savienības līmenī.

Ņemot vērā konsolidēto datu lentes vispārējos mērķus, daži FITD noteikumi tiek pārnesti uz FITR, lai nodrošinātu saskaņotāku pieeju visā Savienībā. Atsevišķu dalībvalstu rīcība nevarētu efektīvi risināt jautājumu par tirgus datu, ko tirdzniecības vietas rada visā Savienībā, konsolidāciju. Dalībvalstis, izmantojot valsts tiesību aktus, varētu mēģināt saskaņot tirgus datu konsolidētajiem piemērojamās tirgus datu ziņošanas prasības un licencēšanas nosacījumus. Taču konsolidētajam, kuram tirgus dati ir jāapkopo no tirdzniecības vietām visā Savienībā, valsts līmeņa iniciatīvas nebūtu efektīvas attiecībā uz tirgus datu kvalitāti vai tirgus datu licencēšanu.

• Proporcionalitāte

Šis priekšlikums ir tikai papildinājums priekšlikumam grozīt FITR. Tas, no vienas puses, attiecas uz tādu konkrētu FITD II noteikumu svītrotāšanu, kas FITR grozījumu rezultātā kļūs lieki, un, no otras puses, uz juridisku pienākumu noteikšanu dalībvalstīm organizēt nesen FITR ieviesto noteikumu uzraudzību.

Tādēļ priekšlikumā pilnībā ievērots proporcionalitātes princips, proti, tas ir atbilstošs, lai sasniegtu mērķus, un nepārsniedz to, kas šajā nolūkā ir nepieciešams. Tas ir saderīgs ar proporcionalitātes principu, ņemot vērā pareizo līdzsvaru starp attiecīgajām sabiedrības interesēm un pasākuma izmaksu efektivitāti.

• Juridiskā instrumenta izvēle

Ar šo priekšlikumu groza Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu, kas pieņemta, pamatojoties uz LESD 53. panta 1. punktu. Līdz ar to, lai grozītu šo direktīvu, ir nepieciešams priekšlikums direktīvai.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI⁸

• Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes

Pēc tam, kad 2018. gada janvārī tika sāкта FITD/R noteikumu piemērošana, Komisija pirmo apspriešanos ar ieinteresētajām personām veica laika posmā no 2020. gada februāra līdz maijam. Tā ir sīki aprakstīta šim priekšlikumam pievienotajā priekšlikumā grozīt FITR. Proti,

⁸ Šī sadaļa attiecas uz visu tiesību aktu kopumu.

tā atklāja, ka lielākajai daļai ieguldītāju, pieņemot lēmumu ieguldīt Savienības kapitāla tirgos, nav pilnīga priekšstats par cenām un pieejamajiem apjomiem (t. i., likviditāti).

Laikposmā no 2019. gada beigām līdz 2021. gadam EVTI veica FITD/R regulējuma padziļinātu analīzi, galveno uzmanību pievēršot jautājumiem, kas aplūkoti FITD 90. pantā un FITR 52. pantā ietvertajās pārskatīšanas klauzulās, un publicēja pārskata ziņojumus, kuros bija ietverti ieteikumi par izmaiņām tiesiskajā regulējumā⁹. Šo pārskata ziņojumu pamatā bija plašas sabiedriskās apspriešanas, un tajos bija sīki izstrādāti ieteikumi par tirgus struktūras jautājumiem, jo īpaši par pašreizējo pārredzamības režīmu. Ziņojumi ir sīki aprakstīti šim priekšlikumam pievienotajā priekšlikumā grozīt FITR.

• **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija 2019. gada 28. jūnijā organizēja darbsemināru, kura mērķis bija iesaistīt ieinteresētās personas interaktīvā diskusijā par ES konsolidētu datu lentes izveidi, pulcējot aptuveni 80 tirgus dalībniekus, lai apspriestu ES KDLN priekšrocības un tehniskos raksturlielumus, kā arī šķēršļus tā izveidei. Dalībnieki bija tirdzniecības vai tirgus datu eksperti no pircēja puses, datu pārdevēji un tirdzniecības vietas, bet no regulējošo iestāžu puses – EVTI un vairāki VKI. Kopumā visu veidu dalībnieki piekrita, ka šāds rīks varētu būt noderīgs, pat ja ir atšķirīgi viedokļi par datu lentes raksturlielumiem.

FISMA ĢD 2020. gada 17. februārī publicēja sabiedrisko apspriešanu par FITD/R pārskatīšanu, kuras mērķis bija ievākt pierādījumus no ieinteresētajām personām un plašākā nozīmē no ES iedzīvotājiem par režīma vispārējo darbību pēc tā piemērošanas divu gadu garumā. Ieinteresētajām personām līdz 2020. gada 18. maijam bija jāpauž savs viedoklis, izmantojot tiešsaistes *EUSurvey* portālu. Atklātā apspriešanā 458 ieinteresētās personas sniedza atbildes par vairākiem jautājumiem, tostarp par pārredzamības regulējuma darbību, konsolidēto datu lenti, pienākumu veikt tirdzniecību ar akcijām un atvasinātajiem instrumentiem. Šajā atsauksmju pārskatā ir sniegts faktu kopsavilkums par 253 šajā periodā saņemtajām atsevišķajām atbildēm, kuras snieguši pārdevēja puse, pircēja puse, tirdzniecības vietas, datu sniedzēji, galalietotāji, kā arī regulējošās iestādes.

Papildus iepriekš minētajam Komisija ir aktīvi pētījusi attiecīgos jautājumus, uzdodot veikt plašu pētījumu, lai to izvērtētu un definētu *ex ante*, ar galīgo mērķi atbalstīt uz informāciju balstītu lēmumu pieņemšanas procesu.

⁹ EVTI ir publicējusi šādus pārskata ziņojumus:

- FITD II/FITR pārskata ziņojums Nr. 1 par pirmstirdzniecības un pēctirdzniecības datu cenu attīstību un par kapitāla vērtspapīru instrumentu konsolidētu datu lenti: [mifid_ii_mifir_review_report_no_1_on_prices_for_market_data_and_the_equity_ct.pdf](https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-156-2682_mifid_ii_mifir_review_report_no_1_on_prices_for_market_data_and_the_equity_ct.pdf) ([europa.eu](https://www.esma.europa.eu))
- FITD II/FITR pārskata ziņojums par pārredzamības režīmu pašu kapitāla instrumentiem un pašu kapitālam līdzīgiem instrumentiem, apjoma dubultierobežojuma mehānismu un tirdzniecības pienākumiem attiecībā uz akcijām: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-156-2682_mifid_ii_mifir_report_on_transparency_equity_dvc_tos.pdf
- FITR ziņojums par sistemātiskiem internalizētajiem instrumentos, kas nav kapitāla vērtspapīru instrumenti: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-156-2756_mifid_ii_mifir_report_on_systematic_internalisers.pdf
- FITD II/FITR pārskata ziņojums par pārredzamības režīmu attiecībā uz instrumentiem, kas nav pašu kapitāla instrumenti, un par pienākumu veikt tirdzniecību ar atvasinātajiem instrumentiem: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-156-3329_mifid_ii_mifir_review_report_on_the_transparency_regime_for_non-equity_instruments.pdf

Visbeidzot, Komisijai ir bijuši daudzi divpusēji kontakti ar plašu ieinteresēto personu loku, jo īpaši ar uzņēmumiem, kas specializējas tirgus datu apkopošanā, sīkāk izstrādājot analīzi un politikas pieeju.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Priekšlikuma pamatā ir to ES kompetento iestāžu īpašās zināšanas, kuras uzrauga tirdzniecības vietas, kā arī tirgus uzturētāju īpašās zināšanas. Turklāt Komisija cieši uzrauga norises citās jurisdikcijās (jo īpaši ASV un Kanādā), kas jau senāk ir izstrādājušas savas konsolidēto datu lentes, un iespējamās izmaiņas, ko šīs jurisdikcijas apsver attiecībā uz to attiecīgajām datu lentēm. Komisija apsvēra dažādās alternatīvas un ir paudusi viedokli par to, vai šīs alternatīvas varētu piemērot ES situācijai.

- **Ietekmes novērtējums**

Regulējuma kontroles padome pārskatīja ietekmes novērtējumu, kurā galvenā uzmanība bija pievērsta tirgus datu konsolidācijas regulējuma izstrādei¹⁰. Ietekmes novērtējuma ziņojums, kas ir sīki aprakstīts šim priekšlikumam pievienotajā priekšlikumā grozīt FITR, 2021. gada 8. oktobrī saņēma pozitīvu atzinumu ar atrunām no Regulējuma kontroles padomes. Citi priekšlikumā iekļautie jautājumi jau bija padziļināti aplūkoti dažādos EVTI ziņojumos par FITR regulējuma darbību, un tas izskaidro, kāpēc ietekmes novērtējumā tie netika izskatīti.

- **Pamattiesības**

Priekšlikumā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši princips, ar kuru visiem ES iedzīvotājiem tiek nodrošināts augsts patērētāju tiesību aizsardzības līmenis (38. pants). Ja ES netiks radīti nosacījumi konsolidētu datu lentes izveidei, privātie klienti potenciāli paliks bez noderīga instrumenta, ar ko noteikt atbilstību viņu brokeru labākās izpildes noteikumam un kas ļautu tiem paplašināt ieguldījumu iespēju klāstu, jo īpaši dažās dalībvalstīs, kur tirdzniecības vietas ir mazākas un piedāvā mazāk ieguldījumu iespēju.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šī iniciatīva neietekmē ES budžetu. Datu lenti nodrošinās privātais sektors, to reģistrējot EVTI. Arī citi elementi, kas iztirzāti priekšlikumā, neietekmē ES budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Priekšlikums grozīt FITR ietver uzraudzību un novērtēšanu par to, kā tiek izveidots integrēts ES tirgus konsolidētiem tirgus datiem. Uzraudzība aptvers gan izmantoto konsolidēto datu lentes darbības modeļu attīstību, gan panākumus saistībā ar vispārējas piekļuves konsolidētajiem tirgus datiem atvieglošanu. Īpaša uzmanība tiks pievērsta to aktīvu klašu uzraudzībai, attiecībā uz kurām ir izveidota konsolidētu datu lente; tirgus datu konsolidācijas savlaicīgumam un īstenošanas kvalitātei; tirgus datu konsolidācijas nozīmei īstenošanas nepietiekamības samazināšanā katrai aktīvu klasei; konsolidēto tirgus datu abonētu skaitam katrai aktīvu klasei; panākumiem saistībā ar ieņēmumu sadales modeļiem tirgus datu sniedzējiem; tirgus datu konsolidācijas ietekmei uz informācijas asimetrijas novēršanu starp

¹⁰ RKP lapa un atzinums ir pieejams šādā tīmekļa vietnē: [iekļaut saiti].

dažādiem kapitāla tirgus dalībniekiem; un ietekmei uz demokrātiskāku piekļuvi konsolidētiem tirgus datiem par ieguldījumiem MVU.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Šim priekšlikumam nav nepieciešami skaidrojoši dokumenti saistībā ar tā transponēšanu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Priekšlikuma 1. panta 1., 3., 4., 7. un 8. punktā tiek svītroti vai aizstāti FITD II noteikumi, kuri šajā tiesību aktu kopumā ierosināto FITR grozījumu rezultātā kļūs lieki.

Priekšlikuma 1. panta 2. punktā tiek atcelta licencēšanas prasība personām, kuras tirdzniecības vietā darījumus veic savā vārdā, izmantojot tiešu elektronisku piekļuvi, tādā mērā, ka tās nesniedz vai neveic nekādus citus ieguldījumu pakalpojumus. Šīs izmaiņas atbilst EVTI ieteikumam ziņojumā par algoritmisko tirdzniecību¹¹.

Priekšlikuma 1. panta 5. punktā dalībvalstīm ir noteikta prasība uzlikt par pienākumu ieguldījumu brokeru sabiedrībām un tirgus dalībniekiem, kuri izmanto DTS vai OTS, ieviest pasākumus, lai nodrošinātu, ka tie atbilst pašlaik FITR ieviestajiem datu kvalitātes standartiem.

Priekšlikuma 1. panta 6. punktā dalībvalstīm ir noteikta prasība uzlikt par pienākumu regulētiem tirgiem ieviest pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti pašlaik FITR ieviestie datu kvalitātes standarti.

Priekšlikuma 1. panta 9. punktā dalībvalstīm ir noteikta prasība paredzēt arī sankcijas par dažu jaunu FITR noteikumu pārkāpumiem saistībā ar pārskatīto apjoma ierobežošanas mehānismu, obligātu tirgus datu sniegšanu konsolidēto datu lentes nodrošinātājiem, konsolidētu datu lentes nodrošinātājiem ziņoto datu kvalitāti, kā arī maksājumiem par rīkojumu plūsmu.

¹¹ “Report on algorithmic trading”, [tps://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-156-4572_mifid_ii_final_report_on_algorithmic_trading.pdf](https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-156-4572_mifid_ii_final_report_on_algorithmic_trading.pdf).

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,**ar ko groza Direktīvu 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 53. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹²,ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu¹³,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Komisija 2020. gada KTS rīcības plānā¹⁴ paziņoja par nodomu iesniegt tiesību akta priekšlikumu centralizētas datubāzes izveidei, kuras mērķis ir sniegt visaptverošu priekšstatu par visā Savienībā dažādās tirdzniecības vietās tirgto pašu kapitāla instrumentu un pašu kapitālam līdzīgu finanšu instrumentu cenām un apjomu ("konsolidēto datu lente"). Padome 2020. gada 2. decembra secinājumos par Komisijas KTS rīcības plānu¹⁵ mudināja Komisiju stimulēt Savienībā lielāku ieguldījumu aktivitāti, palielinot datu pieejamību un pārredzamību ar turpmāku novērtējumu par to, kā novērst šķēršļus konsolidētu datu lentes izveidei Savienībā.
- (2) Komisija 2021. gada 19. janvārī ceļvedī "ES ekonomikas un finanšu sistēma: veicināt atvērtību, stiprumu un noturību"¹⁶ apstiprināja nodomu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES¹⁷ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 600/2014¹⁸ pārskatīšanas ietvaros uzlabot, vienkāršot un vēl vairāk saskaņot kapitāla tirgu pārredzamību. Saistībā ar centieniem stiprināt euro starptautisko nozīmi Komisija ir arī paziņojusi, ka šāda reforma ietvers konsolidētu datu lentes izstrādi un

¹² OV C [...], [...], [...]. lpp.¹³ OV C [...], [...], [...]. lpp.¹⁴ COM/2020/590 final.¹⁵ Padomes secinājumi par Komisijas KTS rīcības plānu, 12898/1/20 REV 1 EF 286 ECOFIN 1023: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12898-2020-REV-1/lv/pdf>;¹⁶ COM/2021/32 final.¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp).¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

īstenošanu, it īpaši attiecībā uz uzņēmumu obligāciju emisijām, lai palielinātu euro denominētu parāda instrumentu otrreizējās tirdzniecības likviditāti.

- (3) Regula (ES) Nr. 600/2014 tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) XX/XXXX¹⁹, novēršot galvenos šķēršļus, kas neļāva izveidot konsolidētu datu lenti. Tāpēc minētajā regulā tika ieviesta prasība par obligātu tirgus datu sniegšanu konsolidēto datu lentes nodrošinātājam un palielināta datu kvalitāte, iekļaujot uzņēmumu pulksteņu sinhronizācijas saskaņošanu. Turklāt minētajā regulā tirdzniecības vietām un sistemātiskajiem internalizētājiem tika samazināta iespēja izmantot atbrīvojumu no pirmstirdzniecības pārredzamības prasībām. Papildus tam tajā tika ieviesti stingrāki tirdzniecības pienākumi un aizliegta prakse saņemt maksājumu par klientu rīkojumu nosūtīšanu izpildei. Tā kā Direktīva 2014/65/ES ietver arī noteikumus saistībā ar konsolidēto datu lenti un pārredzamību, Regulas (ES) Nr. 600/2014 grozījumi būtu jāatspoguļo Direktīvā 2014/65/ES.
- (4) Direktīvas 2014/65/ES 1. panta 7. punktā tādu sistēmu operatoriem, kurās vairākas trešo personu finanšu instrumentu pirkšanas un pārdošanas tirdzniecības intereses spēj mijiedarboties ("daudzpusējās sistēmas"), nosaka pienākumu darboties saskaņā ar regulētiem tirgiem (RT), daudzpusējām tirdzniecības sistēmām (DTS) vai organizētām tirdzniecības sistēmām (OTS) noteiktām prasībām. Tomēr, kā liecina Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes (EVTI) galīgais ziņojums par organizēto tirdzniecības sistēmu darbību²⁰, tirgus prakse ir parādījusi, ka Savienībā nav ievērots princips par daudzpusējas tirdzniecības darbības licencēšanu, kā rezultātā starp licencētām un nelicencētām daudzpusējām sistēmām ir izveidojušies nevienlīdzīgi konkurences apstākļi. Papildus tam minētā situācija dažiem tirgus dalībniekiem ir radījusi juridisko nenoteiktību par šādām daudzpusējām sistēmām piemērojamām normatīvajām prasībām. Lai tirgus dalībniekiem nodrošinātu skaidrību, garantētu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, uzlabotu iekšējā tirgus darbību un nodrošinātu vienlīdzīgu piemērošanu prasībai, ka hibrīdsistēmas daudzpusējas tirdzniecības darbības var veikt vienīgi tad, ja tās ir licencētas kā regulēti tirgi, daudzpusējas tirdzniecības sistēmas (DTS) vai organizētas tirdzniecības sistēmas (OTS), Direktīvas 2014/65/ES 1. panta 7. punkta saturs būtu jāpārvieta no Direktīvas 2014/65/ES uz Regulu (ES) Nr. 600/2014.
- (5) Direktīvas 2014/65/ES 2. panta 1. punkta d) apakšpunkta ii) punkts personas, kuras veic darījumus savā vārdā, atbrīvo no prasības saņemt ieguldījumu brokeru sabiedrības licenci, ja vien minētajām personām nav tiešas elektroniskas piekļuves tirdzniecības vietai. Direktīvas 2014/65/ES 17. panta 5. punktā un 48. panta 7. punktā tiešas elektroniskās piekļuves nodrošinātājiem ir noteikts pienākums saņemt ieguldījumu brokeru sabiedrības vai kredītiestādes licenci. Ieguldījumu brokeru sabiedrības vai kredītiestādes, kuras nesniedz tiešu elektronisku piekļuvi, ir atbildīgas par to, lai nodrošinātu, ka klienti atbilst Direktīvas 2014/65/ES 17. panta 5. punkta un 48. panta 7. punkta prasībām. Šī vārtziņa funkcija ir efektīva un novērš nepieciešamību tiešas elektroniskas piekļuves nodrošinātāja klientiem, tajā skaitā personām, kuras veic darījumus savā vārdā, piemērot Direktīvu 2014/65/ES. Turklāt minētās prasības

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) XX/XXXX, ar ko Regulu (ES) Nr. 600/2014 groza attiecībā uz tirgus datu pārredzamības uzlabošanu, šķēršļu novēršanu konsolidētu datu lentes izveidei, tirdzniecības pienākumu optimizēšanu un aizliegumu saņemt maksājumus par klientu rīkojumu nosūtīšanu (COM 727)

²⁰ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/esma70-156-4225_mifid_ii_final_report_on_functioning_of_otf.pdf.

atcelšana veicinātu vienlīdzīgu konkurences apstākļu izveidi starp trešo valstu personām, kuras piekļūst ES tirdzniecības vietām, izmantojot tiešu elektronisku piekļuvi, un kurām Direktīvā 2014/65/ES nav noteikta prasība par licenci, un starp Savienībā reģistrētām personām.

- (6) Tā kā daudzpusējas sistēmas tiek pārvietotas no Direktīvas 2014/65/ES 1. panta 7. punkta tvēruma uz Regulu (ES) Nr. 600/2014, ir vienlīdz loģiski attiecīgo “daudzpusējās sistēmas” definīciju pārcelt uz minēto regulu.
- (7) Direktīvas 2014/65/ES 27. panta 3. punktā ir ietverta prasība izpildes platformām publicēt sarakstu ar informāciju par labāko izpildi. Faktiski pierādījumi un ieinteresēto personu atsauksmes liecina, ka minētie ziņojumi reti tiek lasīti un neļauj ne ieguldītājiem, ne minēto ziņojumu lietotājiem veikt jēgpilnus salīdzinājumus, pamatojoties uz tajos sniegto informāciju. Līdz ar to Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2021/338²¹ ziņošanas prasību atlika uz diviem gadiem, lai minēto prasību varētu pārskatīt. Ar Regulu (ES) XX/XXXX²² tika grozīta Regula (ES) Nr. 600/2014, lai novērstu šķēršļus, kuri nav ļāvuši izveidot konsolidēto datu lenti. Starp datiem, kurus konsolidēto datu lentei ir paredzēts sniegt, ir pēctirdzniecības informācija par visiem darījumiem ar finanšu instrumentiem. Minēto informāciju var izmantot, lai pierādītu labāko izpildi. Tāpēc Direktīvas 2014/65/ES 27. panta 3. punktā noteiktā ziņošanas prasība vairs nebūs būtiska, un to vajadzētu svītrot.
- (8) Tirgus datu konsolidācijas pareiza darbība ar konsolidēto datu lentes starpniecību ir atkarīga no konsolidēto datu lentes nodrošinātāja saņemto datu kvalitātes. Regulā (ES) Nr. 600/2014 ir noteiktas datu kvalitātes prasības, kuras datu sniedzējiem konsolidēto datu lentei būtu jāievēro. Lai nodrošinātu, ka ieguldījumu brokeru sabiedrības un tirgus operatori, kas izmanto DTS vai OTS, un regulētie tirgi efektīvi izpilda minētās prasības, dalībvalstīm būtu jāpieprasa, lai minētajām ieguldījumu brokeru sabiedrībām un tirgus operatoriem būtu nepieciešamie mehānismi to izpildīšanai.
- (9) Tas, ka tiek saņemti kvalitatīvi dati, ir ārkārtīgi svarīgi konsolidēto datu lentes un iekšējā tirgus darbībai. Tas ietver nepieciešamību visiem tirgus datu sniedzējiem un konsolidēto datu lentes nodrošinātājam sinhronizētā veidā uzlikt laika zīmogu viņu datiem un līdz ar to sinhronizēt viņu uzņēmumu pulksteņus. Tāpēc ar Regulu (ES) XX/XXX²³ ir grozīta Regula (ES) Nr. 600/2014, lai minēto prasību, kura saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES tika piemērota tikai tirdzniecības vietām un to locekļiem, attiecinātu arī uz sistemātiskajiem internalizētājiem, APS un KDLN. Tā kā minētā prasība tagad ir noteikta Regulā (ES) Nr. 600/2014, to var svītrot no Direktīvas 2014/65/ES.
- (10) Savienības finanšu instrumentu tirgus regulējuma ietvaros daudzas būtiskas Regulā (ES) Nr. 600/2014 noteiktās prasības tiek uzraudzītas un sankcionētas valsts līmenī un saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 69. un 70. pantu. Ar Regulu (ES) XX/XXXX²⁴ tika grozīta Regula (ES) Nr. 600/2014, lai iekļautu jaunus noteikumus par apjoma ierobežošanas mehānismu, obligātu tirgus pamatdatu sniegšanu konsolidēto datu lentē, datu kvalitātes standartiem, kurus piemēro minētajiem iesniegtajiem datiem, un

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2021/338 (2021. gada 16. februāris), ar ko groza Direktīvu 2014/65/ES attiecībā uz informācijas prasībām, produktu pārvaldību un pozīciju limitiem un Direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/878 attiecībā uz to piemērošanu ieguldījumu brokeru sabiedrībām, lai veicinātu atveseļošanos no Covid-19 krīzes (OV L 68, 26.2.2021., 14. lpp.).

²² COM 727

²³ COM 727

²⁴ COM 727

aizliegumu saņemt maksājumus par klientu rīkojumu nosūtīšanu izpildei. Tā kā minēto vienību uzraudzība ir valsts iestāžu ziņā, šīs jaunās būtiskās prasības būtu jāpievieno Direktīvas 2014/65/ES sarakstam ar noteikumiem, par kuru neievērošanu dalībvalstīm būtu jānosaka sankcijas valsts līmenī,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Grozījumi Direktīvā 2014/65/ES

Direktīvu 2014/65/ES groza šādi:

1. direktīvas 1. panta 7. punktu svītrot;
2. direktīvas 2. panta 1. punkta d) apakšpunkta ii) punktu aizstāj ar šādu:
“ii) regulēta tirgus vai DTS locekļi vai dalībnieki;”;
3. direktīvas 4. panta 1. punkta 19) apakšpunktu aizstāj ar šādu:
“19) “daudzpusejā sistēma” ir daudzpusēja sistēma, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 11. apakšpunktā;”;
4. direktīvas 27. pantu groza šādi:
 - a) panta 3. punktu svītrot;
 - b) panta 10. punkta a) apakšpunktu svītrot;
5. direktīvas 31. panta 1. punktam pievieno šādu teikumu:
“Ieguldījumu brokeru sabiedrībām un tirgus operatoriem, kas izmanto DTS vai OTS, ir ieviesti mehānismi, lai nodrošinātu, ka viņi atbilst Regulas (ES) Nr. 600/2014 22.b pantā noteiktajiem datu kvalitātes standartiem.”;
6. direktīvas 47. panta 1. punktam pievieno šādu g) apakšpunktu:
“g) lai tam ir ieviesti mehānismi, lai nodrošinātu, ka tas atbilst Regulas (ES) Nr. 600/2014 22.b pantā noteiktajiem datu kvalitātes standartiem.”;
7. direktīvas 50. pantu svītrot;
8. direktīvas 70. panta 3. punkta a) apakšpunkta xxx) punktu svītrot;
9. direktīvas 70. panta 3. punkta b) apakšpunktā iekļauj šādus iia), xvia), xvib), xvic) un xxviiia) punktus:
“iia) 5. pants;”;
“xvia) 22.a pants;”;
“xvib) 22.b pants;”;
“xvic) 22.c pants;”;
“xxviiia) 39.a pants;”.

2. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības vēlākais līdz [OV: lūgums ievietot datumu, kas ir 12 mēnešus pēc KDLN regulas stāšanās spēkā].

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā
priekšsēdētājs

Padomes vārdā
priekšsēdētājs